

ГО «ТИ ПОТРІБЕН УКРАЇНІ»

Додатковий тренінг до тренінгу 2 Програми
“Правовий інкубатор “The lawyer for NGOs” на 2024 року

"Особливості здійснення благодійної та гуманітарної допомоги.
Політика щодо благодійної та гуманітарної допомоги"

Організатори тренінгу – ГО «Ти потрібен Україні» в рамках статутної діяльності
Автор матеріалу та спікер:

Черняченко Дмитро - головний фахівець по розробці внутрішніх документів НГО, у тому числі різного роду статутів, політик, порядків, положень, інструкцій тощо, а також складних форм/видів договорів, претензій, позовів тощо.

Схема надання гуманітарної допомоги (слайд 1)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про гуманітарну допомогу

3) донори гуманітарної допомоги (далі - донори) - юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства України або іноземної держави, та фізичні особи, що перебувають в Україні або за її межами, які добровільно надають гуманітарну допомогу отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за її межами;

5) отримувачі гуманітарної допомоги - юридичні особи, а також акредитовані представництва іноземних держав, міжнародних та іноземних гуманітарних організацій в Україні (без створення юридичної особи), визначені у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку отримувачами гуманітарної допомоги:

6) набувачі гуманітарної допомоги - фізичні та юридичні особи, які потребують допомоги і яким вона безпосередньо надається. Набувачі гуманітарної допомоги із статусом юридичної особи визначаються відповідно до підпунктів "а", "б", "в", "г", "ґ", "д", "е", "є" пункту 5 цієї статті.

Схема надання гуманітарної допомоги (слайд 2)

Схема 1

Схема 2

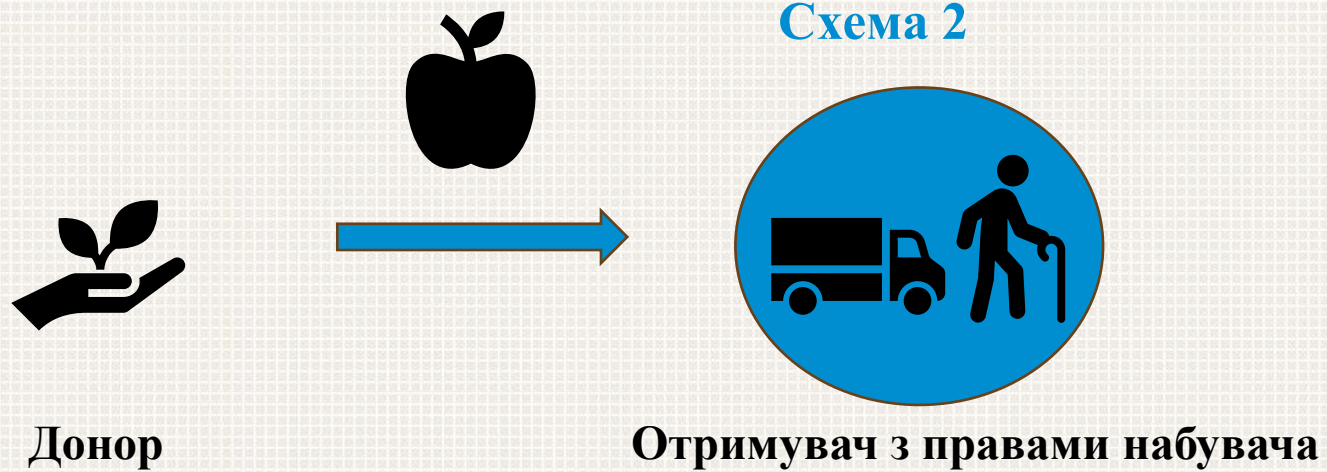
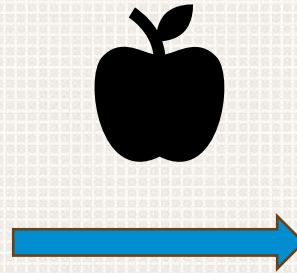

Схема надання гуманітарної допомоги (слайд 3)

Схема 3

Донор/Отримувач

Набувач

Схема 4

Донор/Отримувач з правами набувача

Помилковий розподіл статусів учасників правовідносин з отримання/надання гуманітарної допомоги (слайд 1)

Донор

Отримувач

Митна декларація

Донор

Отримувач

Помилковий розподіл статусів учасників правовідносин з отримання/надання гуманітарної допомоги (слайд 2)

Донор

Отримувач

Митна декларація

Донор

Отримувач

Помилковий розподіл статусів учасників правовідносин з отримання/надання гуманітарної допомоги (слайд 3)

Донор

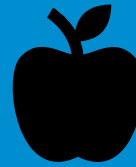

Отримувач

Митна декларація

Донор

Отримувач

Контроль за дотриманням митного законодавства України (слайд 1)

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 6 березня 2019 р. № 227

ПОЛОЖЕННЯ про Державну митну службу України

4. Держмитслужба відповідно до покладених на неї завдань:

3) забезпечує та здійснює контроль за дотриманням вимог законодавства з питань митної справи та в межах повноважень, визначених законом, законодавства з інших питань, контроль за дотриманням якого покладено на Держмитслужбу, під час переміщення товарів через митний кордон України та після завершення операцій з митного контролю та митного оформлення;

4) забезпечує та здійснює контроль за дотриманням вимог законодавства з питань митної справи на всій території України, у тому числі у вільних митних зонах, територіальному морі, пунктах пропуску через державний кордон, прикордонній смузі та контрольованих прикордонних районах, виключній (морській) економічній зоні України та прилеглої зоні України;

5) забезпечує та здійснює контроль за дотриманням підприємствами і громадянами устанавленого законодавством порядку переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України;

6) забезпечує та здійснює контроль за застосуванням митних режимів, цільовим використанням товарів, поміщених у відповідний митний режим;

Контроль за дотриманням митного законодавства України (слайд 2)

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552)

Стаття 483. Переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю

1. Переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, тобто з використанням спеціально виготовлених сховищ (тайників) та інших засобів або способів, що утруднюють виявлення таких товарів, або шляхом надання одним товарам вигляду інших, або з поданням митному органу як підстави для переміщення товарів підроблених документів чи документів, одержаних незаконним шляхом, або таких, що містять неправдиві відомості щодо найменування товарів, їх ваги (з урахуванням допустимих втрат за належних умов зберігання і транспортування) або кількості, країни походження, відправника та/або одержувача, кількості вантажних місць, їх маркування та номерів, неправдиві відомості, необхідні для визначення коду товару згідно з [УКТ ЗЕД](#) та його митної вартості, -

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552)

Стаття 465. Конфіскація

1. Конфіскація як адміністративне стягнення за порушення митних правил полягає у примусовому вилученні товарів, транспортних засобів, зазначених у пункті 3 статті 461 цього Кодексу, і безоплатній передачі їх у власність держави. При цьому моторні транспортні засоби та несамохідні транспортні засоби, що буксируються ними, розглядаються як самостійні об'єкти конфіскації.

2. Конфіскація може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, що визначаються цим Кодексом та іншими законами України.

3. Конфіскація товарів, транспортних засобів, зазначених у пункті 3 статті 461 цього Кодексу, застосовується незалежно від того, чи є ці товари, транспортні засоби власністю особи, яка вчинила правопорушення.

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

28 листопада 2023 року місто Вінниця

З метою проведення повної та всебічної перевірки, виявлення та припинення можливих порушень законодавства України, керуючись [ст. 336 МК України](#), Вінницькою митницею було направлено запит до Глевахівської селищної ради від 30.05.2023 для підтвердження/спростування факту отримання для Другого відділення ІНФОРМАЦІЯ_2 , в якості гуманітарної допомоги вищевказаного транспортного засобу.

21.07.2023 митницею отримання відповідь Глевахівської селищної ради вихідний номер 1386/02-22 від 07.07.2023, в якій зазначено, що Глевахівська селищна рада не отримувала вказаний транспортний засіб для Другого відділення ІНФОРМАЦІЯ_2 в якості гуманітарної допомоги. Будь-які документи для постановки на облік/реєстрації транспортного засобу до Глевахівської селищної ради не надходили, будь-які рішення щодо його передачі Другому відділенні ІНФОРМАЦІЯ_2 в якості гуманітарної допомоги нет приймались.

Враховуючи, що отримувачем не підтверджено надходження на його адресу транспортного засобу, який задекларований у Вінницькій митниці як гуманітарна допомога, для підтвердження автентичності листа Путрівського старостинського округу від 22.03.2022, 03.08.2023 митницею було направлено запит до Путрівського старостинського округу, на який отримано наступну відповідь: лист від 22.03.2022 «Про сприяння безперешкодного руху автомобільних засобів до м. Київ, які будуть ввезені як гуманітарна допомога для потреб військових формувань, а саме Другого відділення ІНФОРМАЦІЯ_2 » в журналі реєстрації вихідної кореспонденції не реєструвався, факт його направлення невідомий; місцезнаходження транспортного засобу «UAZ», модель 469В, Путрівському старостинському округу невідоме; Путрівський старостинський округ не отримував вказаний транспортний засіб та документи для постановки на облік/реєстрацію не надходили: ідентифікувати підпис ОСОБА 3 ОСОБА 4 не має можливості, у зв'язку з його

Чи можна купити гуманітарну допомогу? (слайд 1)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про гуманітарну допомогу

2) гуманітарна допомога - цільова адресна безоплатна допомога у грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами з мотивів гуманності отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують допомоги у зв'язку із соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, скрутним фінансовим становищем, введенням воєнного або надзвичайного стану, виникненням надзвичайної ситуації або тяжкою хворобою конкретної фізичної особи, а також для підготовки до збройного захисту держави та її захисту у разі збройної агресії або збройного конфлікту;

Чи можна купити гуманітарну допомогу?

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про гуманітарну допомогу

3⁷. Встановити, що в період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування до гуманітарної допомоги також відносяться товари (роботи, послуги), придбані благодійними організаціями, створеними у порядку, визначеному Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації", за кордоном та задекларовані ними при ввезенні на митну територію України як гуманітарна допомога, якщо такі товари (роботи, послуги) були безоплатно передані набувачам гуманітарної допомоги, визначеним статтею 1 цього Закону, протягом 90 днів з моменту перетину кордону. У такому випадку благодійна організація під час придбання товарів (робіт, послуг) має статус донора, а з моменту ввезення їх на митну територію України - статус отримувача гуманітарної допомоги.

Транспортні засоби у якості гуманітарної допомоги (слайд 1)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про гуманітарну допомогу

Стаття 6. Звільнення від оподаткування товарів (робіт, послуг), визнаних гуманітарною допомогою

Визнання товарів (робіт, послуг) гуманітарною допомогою здійснюється спеціально уповноваженими державними органами з питань гуманітарної допомоги у кожному конкретному випадку з урахуванням таких особливостей.

{Частина перша статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5463-VI від 16.10.2012](#), [№ 640-VIII від 16.07.2015](#)}

Не відносяться до гуманітарної допомоги підакцизні товари, крім:

автомобілів швидкої медичної допомоги, легкових автомобілів спеціального призначення для Міністерства внутрішніх справ України, органів Національної поліції;

{Абзац другий частини другої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 901-VIII від 23.12.2015](#)}

транспортних засобів, що надходять у період проведення антитерористичної операції, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, безпеки населення та захисту інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, для отримання і використання Збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України, Державною спеціальною службою транспорту, Національною поліцією України, Національною гвардією України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною міграційною службою України, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, іншими державними органами, які входять до складу сектору безпеки і оборони України, а також для використання військовослужбовцями з метою забезпечення проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації. У такому випадку державні органи, які входять до складу сектору безпеки і оборони України, мають статус отримувача гуманітарної допомоги, а з моменту використання таких транспортних засобів - статус набувача гуманітарної допомоги;

Транспортні засоби у якості гуманітарної допомоги (слайд 2)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про гуманітарну допомогу

транспортних засобів, призначених для перевезення більше восьми осіб, та автомобілів, обладнаних для перевезення осіб з інвалідністю з ураженням опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення, що передаються для використання установам соціального захисту населення, надавачам соціальних послуг, внесеним до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, прийомним сім'ям та дитячим будинкам сімейного типу, закладам охорони здоров'я, реабілітаційним закладам незалежно від форми власності чи фізичним особам - підприємцям, які у встановленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та/або мають право на надання реабілітаційної допомоги, з якими головний розпорядник бюджетних коштів уклав договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, закладам охорони здоров'я, що належать до сфери управління суб'єктів сектору безпеки і оборони, закладам освіти, громадським об'єднанням осіб з інвалідністю, підприємствам та організаціям, заснованим ними, громадським організаціям та іншим об'єднанням ветеранів війни, а також транспортних засобів, призначених для Товариства Червоного Хреста України, його обласних і місцевих організацій із статусом юридичної особи, через які це товариство здійснює свою діяльність відповідно до Статуту Товариства Червоного Хреста України та [Закону України](#) "Про Товариство Червоного Хреста України";

{Абзац четвертий частини другої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 640-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 2249-VIII від 19.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2581-VIII від 02.10.2018](#); в редакції Закону [№ 3448-IX від 08.11.2023](#)}

легкових автомобілів, які на момент ввезення на митну територію України були вперше зареєстровані не пізніше ніж вісім років тому, з об'ємом двигуна не більш як 1800 куб. см, що отримуються органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міською державною адміністрацією для подальшої передачі особам з інвалідністю, які перебувають у встановленому порядку на обліку для отримання спеціального автотранспорту, на строк, визначений законодавством. У такому випадку зазначені органи виконавчої влади мають статус отримувача гуманітарної допомоги;

{Абзац п'ятий частини другої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 640-VIII від 16.07.2015](#), [№ 3448-IX від 08.11.2023](#)}

транспортних засобів спеціального та спеціалізованого призначення (крім таксі, автомобілів інкасації) для підприємств, установ та організацій, що утримуються за рахунок бюджетів, уповноважених ними державних установ та органів місцевого самоврядування для забезпечення соціально-економічних потреб територіальних громад.

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 5 вересня 2023 р. № 953
Київ

Деякі питання пропуску та обліку гуманітарної допомоги в
умовах воєнного стану

визнаються гуманітарною допомогою за декларативним принципом відповідно до [Порядку](#) транспортні засоби, які ввозяться на митну територію України для потреб закладів охорони здоров'я державної та комунальної форм власності для забезпечення медичного обслуговування населення, а саме:

{Пункт 2 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 390 від 09.04.2024](#)}

легкові автомобілі з об'ємом двигуна не більш як 2000 куб. сантиметрів;

{Пункт 2 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 390 від 09.04.2024](#)}

легкові автомобілі з об'ємом двигуна не більш як 4200 куб. сантиметрів для потреб центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф;

{Пункт 2 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 390 від 09.04.2024](#)}

автомобілі плагін-гібридні та електромобілі, вартість яких не перевищує 190 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня року, в якому вони ввозяться на митну територію України;

{Пункт 2 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 390 від 09.04.2024](#)}

транспортні засоби спеціального та спеціалізованого призначення (крім таксі, автомобілів інкасації).

Валютний нагляд за операціями з придбання гуманітарної допомоги

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

24.02.2022 № 18

Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану

14⁷. Банк, крім підстав, передбачених в [Інструкції про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів](#), затвердженій постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 7 (зі змінами), має право завершити здійснення валютного нагляду за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з імпорту продукції, яка ввозиться в Україну як гуманітарна допомога, на підставі одного з таких пакетів документів/документів (оригіналів або їх копій), що підтверджують:

{Абзац перший пункту 14⁷ із змінами, внесеними згідно з Постановою Національного банку № 17 від 05.02.2024}

1) пропуск до 01 грудня 2023 року через митний кордон України гуманітарної допомоги в порядку, передбаченому постановою Кабінету Міністрів України від 01 березня 2022 року [№ 174](#) "Деякі питання пропуску гуманітарної допомоги через митний кордон України в умовах воєнного стану" (зі змінами), якими можуть бути декларація про перелік товарів, що визнаються гуманітарною допомогою, або витяг з автоматизованої системи митного оформлення, або інші видані митними органами документи, що підтверджують ввезення гуманітарної допомоги на територію України. Також мають бути надані документи (оригінали або їх копії), що підтверджують передавання/одержання ввезеної гуманітарної допомоги її отримувачу(ем). Датою завершення здійснення валютного нагляду за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з імпорту продукції, яка ввозиться (надходить) в Україну як гуманітарна допомога, є дата пропуску через митний кордон України гуманітарної допомоги;

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

24.02.2022 № 18

Про роботу банківської системи в період запровадження
воєнного стану

3) починаючи з 01 грудня 2023 року пропуск гуманітарної допомоги через митний кордон України в порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 05 вересня 2023 року № 953 “Деякі питання пропуску та обліку гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану” (зі змінами), яким може бути декларація про перелік товарів, що визнаються гуманітарною допомогою. Датою завершення здійснення валютного нагляду за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з імпорту продукції, яка ввозиться (надходить) в Україну як гуманітарна допомога, є дата митного оформлення товарів, що визнаються гуманітарною допомогою.

{Пункт 14⁷ доповнено новим підпунктом 3 згідно з Постановою Національного банку № 17 від 05.02.2024}

Банк має право прийняти рішення про необхідність подання резидентами додаткових документів, пов'язаних зі здійсненням імпорту продукції, що ввозиться в Україну як гуманітарна допомога, для здійснення валютного нагляду за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків.

Бухгалтерські проводки

Визнання гуманітарною допомогою товарно-матеріальні цінності, придбані за рахунок благодійних внесків

За обліковою політикою Організації, облік благодійної і гуманітарної допомоги ведеться на рахунку 48 і його розділено на субрахунки третього порядку:

483 – гуманітарна допомога

484 – благодійна допомога (благодійні внески на статутну діяльність, цільові збори тощо)

Операція	Дебет рахунку	Кредит рахунку	Сума
Отримали благодійну допомогу на рахунок Організації	311	484	10 000,00
Оплатили постачальнику за товари	631	311	10 000,00
Отримали товари від постачальника	201 (209, 26, 281)	631	10 000,00
Визнали отримані товари гуманітарною допомогою на підставі внутрішнього документа (рішення, наказ...)	484 00	00 484	10 000,00
Передали гуманітарну допомогу за актом приймання- передавання набувачу (визнали витрати)	949	201 (209, 26, 281)	10 000,00
Визнали доходи від цільового фінансування	483	719	10 000,00
Фінансовий результат	719 79	79 949	10 000,00

Організація придбала за кордоном товарно-матеріальні цінності (є контракт з постачальником) за благодійні внески.

Ввезення в Україну було здійснено як гуманітарна допомога (донором вказали сторонню особу)

Що в обліку?

Операція	Дебет рахунку	Кредит рахунку	Сума
Отримали благодійну допомогу на рахунок Організації	312	484	1 000,00
Оплатили постачальнику за товари	632	312	1 000,00
Отримали гуманітарну допомогу	201 (209, 26, 281)	483	1 000,00

До нових зустрічей!

Якщо плануєте продовжувати вивчати загадковий світ законодавства України щодо неприбуткових організацій та волонтерської діяльності, запрошуємо Вас до нас!

